

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **M. A.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2020, č. j. OAM-22/DS-PR-D06-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 8. 2020, č. j. 60 Az 10/2020 – 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu Mgr. Jindřichu Lechovskému, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti v částce 4114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl žalovaný o předání žalobce zpět do Italské republiky jako příslušného státu žalobce podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“), neboť žalobce byl zadržen při nelegálním pobytu v České republice a ze systému EURODAC

bylo zjištěno, že podal žádost o mezinárodní ochranu dne 5. 8. 2014 v Italské republice a následně v několika dalších zemích Evropské unie, naposledy dne 24. 4. 2019 v Nizozemském království. V odůvodnění žalovaný uvedl, že stěžovatelova obava z nižší úrovně zdravotnických služeb v Itálii je pouze subjektivního charakteru, neboť podle žalovaného je úroveň zdravotní péče v Itálii srovnatelná s Českou republikou. Žalobce podle žalovaného nepředložil v řízení důkazy svědčící o systémových nedostacích v Italské republice ve vztahu k přijímání žadatelů.

[2] Žalobce již v průběhu správního řízení sdělil, že by chtěl být co nejdříve předán do Italské republiky. Toto přání zopakoval i v dopise doručeném žalovanému dne 12. 2. 2020; téhož dne podal žalobce proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Dne 24. 2. 2020 byl žalobce předán do Italské republiky.

[3] Krajský soud v Plzni řízení o žalobě zastavil usnesením ze dne 20. 3. 2020, č. j. 60 Az 10/2020 – 38, neboť žalobce v průběhu řízení dobrovolně vstoupil na území jiného státu, a proto byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 33 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[4] Toto usnesení krajského soudu zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 71/2020 – 21. Dospěl k závěru, že na případ stěžovatele nebylo možno aplikovat § 33 písm. c) zákona o azylu, neboť v dané věci nebyl naplněn nezbytný prvek dobrovolnosti opuštění České republiky pouze z vůle žalobce. K předání do Itálie by totiž došlo s ohledem na zajištění žalobce i bez projevu jeho vůle.

[5] Rozsudkem ze dne 27. 8. 2020, č. j. 60 Az 10/2020 – 64, krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalovaný v napadeném rozhodnutí srozumitelně a logicky zhodnotil, že by podmínky v Italské republice neměly být ve vztahu ke zdravotnímu stavu žalobce nelidské ani ponižující. Poukázal rovněž na to, že nedostatečná lékařská péče může představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení zcela výjimečně. Souhlas žalobce s předáním do Italské republiky, tedy projev zjevné absence obav z nelidského či ponižujícího zacházení, ostatně nezpochybnil v řízení vedeném pod sp. zn. 6 Azs 71/2020 ani Nejvyšší správní soud.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Kasační stížnost je přijatelná, neboť krajský soud nesprávně vyhodnotil potřebu zkoumat přijatelnost předání stěžovatele do Italské republiky s ohledem na jeho zdravotní postižení. Je přesvědčen, že k němu nebylo možno přistoupit jako k „obyčejnému“ žadateli o mezinárodní ochranu, jenž má být předán do Italské republiky, a bylo zapotřebí řádně vyhodnotit specifika italského azylového systému vzhledem k jeho zdravotním problémům. V případě zranitelných osob je potřeba zohlednit specifika konkrétního azylového systému týkající se péče o takové osoby. K tomu stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 2 Azs 304/2016 – 24.

pokračování

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí a ztotožnil se s rozsudkem krajského soudu. Ze správního spisu podle něj plyne, že stěžovatel opustil Českou republiku dobrovolně a nikoliv z donucení. Proto je třeba zkoumat, zda bylo přáním stěžovatele vést řízení o kasační stížnosti.

II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

[9] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s názorem žalovaného, že by měl zkoumat, zda bylo podání kasační stížnosti přáním stěžovatele. K tomu v podrobnostech odkazuje na svůj již citovaný rozsudek č. j. 6 Azs 71/2020 – 21, v němž dospěl k závěru, že k přemístění stěžovatele do Itálie nedošlo na základě jeho dobrovolného rozhodnutí. Stěžovatel toto „přání“ být přemístěn do Itálie vyslovil v době zajištění podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a jeho transport do Italské republiky probíhal za použití donucovacích prostředků a v přítomnosti policejní eskorty. Proto nelze dospět k závěru, že stěžovatel opustil Českou republiku pouze ze své vůle, což by mohl být důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. c) zákona o azylu. Kasační stížnost je tedy projednatelná.

[10] Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, jestli kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. Interpretací pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše uvedeného usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatel v zásadě namítá nesprávnou aplikaci čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III opírající se o nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, na jehož základě krajský soud dospěl k závěru, že přemístění stěžovatele jako zranitelné osoby do Italské republiky je možné. Stěžovatel tedy namítá takové zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení a které navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 304/2016 – 24, z jehož tezí bude Nejvyšší správní soud vycházet i nyní, byť zde dospěl k odlišným závěrům.

[14] Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, „*není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „*pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem*“.

[15] Pojem „zranitelná osoba“ je blíže specifikován v čl. 21 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2013/33/EU (dále jen „nová přijímací směrnice“), podle něhož „*členské státy zohlední ve vnitrostátních právních předpisech provádějících tuto směrnici zvláštní situaci zranitelných osob, například nezletilých osob, nezletilých osob bez doprovodu, zdravotně postižených osob, starších osob, těhotných žen, osamělých rodičů s nezletilými dětmi, obětí obchodování s lidmi, osob trpících závažnou chorobou, osob s duševní poruchou a osob, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí, jako jsou oběti ženské obrázky*.“

[16] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu musí být úvaha správního orgánu týkající se možnosti přemístění žadatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III obsažena v každém rozhodnutí o přemístění žadatele, bez ohledu na to, do jaké země má být žadatel přemístěn (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27, či ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22).

[17] Kritéria dle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III zajišťují ochranu práv žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří jsou považováni za obzvlášť znevýhodněnou a zranitelnou skupinu vyžadující zvláštní ochranu. Na druhou stranu je však třeba dbát zachování podstaty a cílů dublinského systému, jenž má vést ke stanovení jasné a proveditelné metody umožňující rychlé určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a k racionalizaci posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v rámci Evropské unie vyznačující se absencí vnitřních hranic. S těmito cíli by tak nebylo slučitelné, kdyby sebemenší porušení výše uvedených právních předpisů Společného evropského azylového systému vedlo ke zmaření přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do primárně příslušného členského státu. Nicméně v případě, kdy zde existují silné indicie závažných funkčních problémů v určitém členském státě, úvaha správního orgánu musí být důkladná, komplexní a aktuální.

[18] Ve zde posuzované věci krajský soud uvedl, že žalovaný hodnotil relevantní skutečnosti přiléhavě, srozumitelně a logicky. Nezjistil přitom důvody, pro které by podmínky azylového řízení v Italské republice vzhledem ke zdravotnímu stavu stěžovatele byly nelidské či ponižující. Podle krajského soudu nedostatečná lékařská péče může

pokračování

představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení zcela výjimečně, k čemuž však stěžovatel netvrdil žádné odpovídající skutkové okolnosti.

[19] S tímto posouzením věci se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul všechny podstatné okolnosti, které jej vedly k závěru, že přemístění stěžovatele do Italské republiky je možné. V rozhodnutí nechyběla úvaha ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III. Součástí správního spisu – na rozdíl od situace ve věci vedené pod sp. zn. 2 Azs 304/2016 je aktuální informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 14. 11. 2019 týkající se italského azylového systému. Ke svým zdravotním obtížím stěžovatel popsal, že trpí epilepsií, nespavostí a byl léčen s bolestí zánětů. Žalovaný se vyjádřil v tom smyslu, že úroveň zdravotní péče v Italské republice je srovnatelná s péčí poskytovanou v České republice. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel s výjimkou epilepsie, která je však kompenzovaná medikací, popsal spíše bagatelní zdravotní obtíže. Z uvedeného nelze dovodit, že by se stěžovatel nacházel ve velmi vážném nebo život ohrožujícím stavu, pro který by musel být při posuzování splnění předpokladů pro přemístění považován za zranitelnou osobu ve smyslu čl. 21 nové přijímací směrnice. Míra zohlednění zdravotního stavu stěžovatele byla v rozhodnutí žalovaného i v rozsudku krajského soudu adekvátní rozsahu stěžovatelem popsaných obtíží. Stěžovatel navíc v řízení sděloval rozporné skutečnosti, neboť na jednu stranu měl z přemístění do Italské republiky obavy, na druhou stranu opakovaně písemně sdělil, že má o přemístění do této země zájem.

[20] S ohledem na to, že stěžovatel v řízení netvrdil žádné mimořádné skutkové okolnosti, lze považovat hodnocení azylového systému i zdravotní péče v Italské republice ze strany žalovaného i krajského soudu za dostatečné. Skutečnost, že stěžovatel trpí jistými zdravotními obtížemi, ještě sama o sobě nevylučuje možnost jeho předání do Italské republiky. Z obsahu správního spisu přitom nevyplývají žádné další okolnosti, které by tuto možnost v případě stěžovatele vylučovaly.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, pokud neshledal důvody pro jeho nařízení.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[23] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli usnesením ze dne 13. 2. 2020, č. j. 60 Az 10/2020 – 17, ustanoven zástupcem Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Podle § 35 odst. 10 *in fine* s. ř. s. zastupuje ustanovený zástupce, je-li jím advokát, účastníka i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží za jeden úkon

právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [písemné podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], odměna ve výši 3100 Kč [§ 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Zástupci náleží také náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč, která je stanovena paušálně v § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci částku ve výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu